

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Dr. Kriszt Béla
főszerkesztő.
Bárvárh Gyula.
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 80. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

A magyarság ereje.

A magyarság ereje társadalmi életének erejétől függ.

Minél erősebb a társadalmi élet, annál jobban tud ellentállani az ellentétes áramlatoknak s annál jobban tudja vissza venni azon támadásokat, melyek a magyarság léte és alapja ellen vannak irányulva.

Ép, életerős magyar társadalom, a magyarság legerősebb kösziklája, melyen megtörnek a nemzetiségi törekvések hullámai.

Az erő azonban az egyetértésben rejlik.

Ez adja meg a társadalom erejét, ez tömörít minket a nagy eszme körül ez a phalanx, melyen nem tud átörni semmiféle ellenséges hatalom.

A magyarság szellemi erejéhez szó nem férhet. Történelmi fejlődése, politikai helyzete, irodalmi alkotásai, mind csalhatatlan bizonyítékai annak, hogy hivatva van arra a pozícióra, melyet

elfoglal úgy a népek nagy oceánjában, mint a nemzetiségek kis tavai közepette.

Azonban azok az erők melyek a magyarság vezérszerepét biztosítják, önmagukban még nem elegendők a pozíció megvédésére, ezekkel könnyen megküzdhetnek és pedig sikerrel amaz ellentétes és versengő törekvések, melyek kisebb-nagyobb támadásait napnap után észlelhetjük, s melyek lesve lesik a rést, melyet megtámadva, egyegy lépéssel haladhatnak céljaik felé a magyarság rovására, ha melléjük nem sorakozik az egyetértés, mely az erőket egyesíti s képessé teszi a támadások vissza verésére.

A kormányzati cselekmények csak egy ideig alkalmasok a bajokon segíteni, de a nagy eszmét megtestesíteni, annak ki nem téphető gyökeret adni, a társadalom van hivatva annál is inkább, mert a versengések és támadások színtere főképp a társadalmi tér.

Ha mindnyájunkat az egyetértés, az egy cél felé törekvés eszméje hat át

és egyesít egy osztatlan társadalomban, akkor az így bennünk megerősödött eszme fog működni, úgy politikai mint közgazdasági s minden néven nevezendő működésünk közepette s a mellett, hogy saját létünk és existenciánkat biztosítjuk, egyuttal hü és derék harcosai leszünk hazánknak, a mi legelső és legszentebb kötelességünk.

Az egyetértés megteremtése tehát a legelső feladatunk, ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha társadalmunkból kiküszöbölünk minden néven nevezendő tagozatot, háttérbe szorítjuk úgy az egyéneket, mint az egyes körök céljait, félre teszünk minden néven nevezendő nagyravágyást, feltűnési vágyat s hü és vakon engedelmessé katonái vagyunk magyar hazánknak, kiknek legelső és leghatalmasabb parancsolja saját jó magyar érzése.

Az a magyar társadalom, melyet az egyetértés szelleme hat át és ez csoportosítja tagjait a magyarság eszméje körül; áll hivatása magaslatán és ily magyar társadalomra van szükség

A mult.

— Irta: Ambrozovics Dezső. —

Olykor hogyha tisztán, kéken
Mosolyg rám az égnek boltja,
S csillagoknak mécsvilágát
A kelő nap oltogatja,

Akkor néha egy-egy perczre,
Olyan furcsa érzés száll rám,
Mintha elmúlt tavasz fényét
Sóvárogva visszavárnám.

Oh de hogyha szürke szárnyán
Alkony száll a szemhatárra,
S a kavargó föllegek közt
Elmerül a nap sugára,

Akkor érzem, hogy a multnak
Mindörökre vége, vége!
Nem jön többé rózsás hajnal
A viharzó őszi éjre. . . .

Éjjel a vonaton.

Mikor a diszkrétan elhomályosított fülkébe beléptem, már két úr ült egymással szemben a bórpadlagon, oly helyzetben, melyből félremagyarázhatatlanul látni lehetett, hogy erős alvási szándékuk van. Nem lepott meg tehát, hogy érkezésemet és illedelmes köszönésemet mód felett hűvösen fogadták. Egy perczig haboztam, azután azon úr mellé telepedtem, a melyiknek lába rövidebb volt. A másik erre hálás mosolyt lövelt felém és nyomban javított félig fekvő helyzetén. Odakünn szitált az eső. A vasuti alkalmazottak patkós csizmái mélabúsan kopogtak a peron kemény aszfaltján. Az utasok borongósan, kedélytelenül, hangtalan csókokkal búcsuzkodtak. Néma esőnd. A boldogabb ülésű úr fészkelődni kezd. Türelmetlenül nézi az óráját és dörmög: „Mi az Isten csudáját készülődnek annyit, miért nem indulunk már?”

E pillanatban kocsink folyosóján sietős neszelest hallunk, majd bedugja fejét egy igen apró fiatal emberke és diadalmasan felkiált: „Hopp! itt van hely; Mari! gyorsan ide a gyerekekkel.” Meghült bennünk a

vér. Ez a különben kedves szó „gyerek” ezuttal jókora pánikot okozott; az ekkor már három negyedrészt kényelembe helyezkedett öreg úr — mintha vipera csipte volna meg — ijedten ugrott fel helyéről és hogy minket is megszorított, fájdalmasan szólt: „Na urak, mi ugyan csunyául megjártuk, lesz itt szoptatás, sirás meg egyéb. . . Nem folytathatta kesergését, mert a czingár utas újra megjelent, ezuttal két rengeteg kofferrel.

„Ezer bocsánat” — szólt — és ideiglenesen az ölnkbe helyezte málhát; azzal kiment.

Nem telt bele egy félpercz, mire nagy szuszogással egy igen kövér asszony lépett a fülkébe, egyik karján vásári kosárral, a másikon a mi rémünkkel: a csecsemővel. Utána megint a fiatal ember különböző kendőkkel és ruhaneművel, végül a vasuti hordár bedobált vagy három ágyra való ágyneműt, egy falovat, ostort és egy teljes berendezésű színházat. A békétlen öreg ur meg nem állhatta megjegyzés nélkül:

„Hát mi van ma: fertály? ide hurcolkodtak? — jó, hogy nem hoztak éjjeli szekrényt meg egy zongorát!”

főkép a dunántúli városokban s ezek között városunknak.

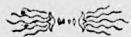
Szigetvár mondhatjuk a magyarság egyik végvára a nemzetiségek által lakott vidéken.

Szigetvár társadalmának kezébe van letéve a magyarság szent ügye, ezen a vidéken és éppen ez okból, ha van valahol szükség arra, hogy életerős egységes társadalom legyen, úgy Szigetvárott van arra nagy szükség.

Ép életerős társadalom megteremtésére kell törekednünk, mely czéltudatosan működik és áll hivatása magaslátán.

Ép ez okból kerülnünk kell minden tagozatot ostromoznunk kell minden széthuzást, csirájában kell elfojtani minden oly mozgalmat, mely a társadalmi erőket akár czéltudatosan, akár pedig ezen czél nélkül szétforgacsolja, avagy szétforgácsolhatja.

Különböző klikkek, különböző osztályok, vallási és politikai elvek, de főkép egyéni érdekek által alkotott és összehozott körök alkotják társadalmunkat, melyek egytől-egyig féltékenyen nézik a másik ténykedését s e különböző tagozatokat, melyek között összetartó kapocs nemcsak hogy nincsen, de nem is teremthető másképp, csak úgy, ha hátérbe szorítjuk az egyes tagozatokat megteremtelt és átható eszméket és egyesülünk azon szent zászló alatt, melyre a magyarság szent eszméje van felírva.

A „Zászlóartók“ meg a Zászlóhagyók.

Nem akarok a Szigetvári Takarékpénztár zászlóartóira ráduplázni, mert ezekből a stilszerű vasművekből még hiányzik a díszes zászlórúd is, a lobogó trikolor pedig valószínűleg még valamelyik kereskedés poros állványán összegöngyöltve lesi a megrendelést. Sőt tovább megyek és türelemre kérem a „Zászlóartók“ figyelmes szemlélőit, miután szentül meg vagyok győződve, hogy a legközelebbi hazafias ünnepségünk alkalmával a takarékpénztári épület most már előregedett, megkopott külsejének akkorra átírógatott, megfiatalított, üde szépségben ragyogó homlokzatán, impozáns díszben fognak lobogni a méterölekes hosszúságában, vastag bojtokkal uszkáló lobogók.

És milyen szép látvány lesz ez majd! — Követésre indító erős példa! Hogyan bámulják majd a nagy lobogókat a gyermekeink és fiataljaink; lelkesednek rajta férfaink és megkönyezik az öregeink!!

Igen! — A férfiak lelkesedhetnek, az öregek könyezhetnek a lobogó-zászlók ünnepein, mert ők ismerik és átélték a lelkesülés és könnyezés korát, de a gyermekek és a növekvő fiatalok csak kérdőleg — elmondhatjuk — jórészen értelmetlenül bámulnak ilyenkor.

S ezek azok a magyarok, akik nemzeti zászlóinkat csak bámulják, de a lobogó trikolor őket lelkesülésre és könyekre nem indítja, meg nem hatja s hazafias érzés nélkül hagyja.

Ezek talán a zászlóhagyók?

Nem! — Az ő szívekben is el vannak rejtve a hazaszeretlet és lelkesülés igazgyöngyei; hanem igenis hanyagok a gyöngyhalászok, mert nem emelik ki a szívek mélyéből, nem hozzák az érzelmek csillogó fénye elé a legnemesebb gyöngyöt: a hazaszeretetet.

Nézzük csak, hogyan bánunk mi lelkesülők és könyezők a hazaszeretlet ünnepein gyermekeinkkel.

Elmegyünk márczius 15-ikét tartani vendéglőkbe, társaskörökbe és rendezünk nagy vacsorákat, táncmultságokat, melyeken gyermekeink és serdülő ifjaink még nem jelenhetnek meg. Végighallgatjuk, megtapsoljuk, megéleljenezük zárt falak között a hazaszeretlet és lelkesülés leggyújtóbb szavait; épülünk rajtok, sőt hazaérve „Éljen a haza“! mámoros (vagy már boros) kiáltásunkra a vánkosok között megrémült arccal látják gyermekeink, hogy elmúltott a márczius 15-ike.

Zrinyi napot is tartunk Szigetben. Szeptember 6-ikán este 8 órai harangszó után zászlók alatt, faklyafényűnél hallgatjuk meg a hazaszeretlet hőshalottjai fölött mondott emlékbeszédet; este 8 órakor, midőn gyermekeink már alusznak, vagy a néptömegben, hogy valamit lássanak és halljanak a fára másznak.

A képviselőválasztások alkalmával, igaz, a nappali órákban láthatnak gyermekeink zászlóerdőt a községben és hallhatnak gyújtó beszédeket, melyeket a hazaszeretlet hat át, de belevegyül ebbe a zászlódiszbe és lelkesítő beszédekbe a pártérdek és a politika is, amelyek helyes megítélésére a gyermeki vagy serdülő lélek még éretlen. Az ilyen alkalmaktól pedig egyenesen eltűntjük gyermekeinket, nehogy verekedéseket vagy esetleg vérengzést keljen végigszemlélniök.

De nem vagyok igazságos, mert bizony sok vasárnap délután hallanak gyermekeink gyújtó beszédeket a Zrinyi téren; csak hogy ezeket nem a nemzeti zászlókkal felvonuló hazafiak, hanem piros nyakkendővel felszített pártszervezők éleljenezik meg.

Megmarad így aztán a mi gyermekeink hazafias érzületének fölébresztésére a családi asztal és az iskolapad.

Nagyon meg akarom becsülni azt a családapát, vagy anyát, aki egy-egy lelkesítő kis történeti elbeszéléssel valóságban igyekszik felköltetni gyermeke szívében a hazaszeretlet érzelmét és tudom azt, hogy az iskolák szent kötelességet teljesítenek, amikor a hazafias ünnepeken gyermeki szá-

„Ezer bocsánat — mentegetőzött a csemete tulajdonos — mindjárt rendben leszünk“.

A vonat méltóságos czammogással elindult és alig hagytuk el a kupolás csarnokot, pályás uti társunk „hangolni“ kezdett; tudniillik nyöszörgéssel vegyes vihogást hallatott, a mi kétségtelen bevezetése a nagyobb szabású bögedelemnek. Az öreg ur felhuzta bozontos szemöldökét és úgy intett felénk: „No, ugy-e megmondtam! . . . A vékony apa ijedten nézett ránk. „Ezer bocsánat! — tetszik tudni a gyerek álmos, majd adunk neki tejet és elaltatjuk“.

„Tessék“ — feleltük karban.

Most a kövér asszonyosság némajátékba bocsátkozott az apával. Szemeit hol a lámpára hol reánk, hol a kebelére meresztette. A jó ember nagysokára megértette.

„Ezer bocsánat — megengedik, hogy lehuzzam egészen a lámpaernyőt“ . . .

„Tessék“ —

Elhomályosult teljesen a fülke. Nem sokára gombkattogás és jóízű csamcsogás hangja töltötte be a levegőt. Az öreg ur felhasználta az idillikus csöndet egy kis információ beszerzésére.

„Fiú?“ — kérdezte az apát.

„Az, könyörgöm“.

„Hogy hívják?“

„Álmos . . .“

„Hová tetszik utazni?“

„Ruttkáig —“

„Az baj! —“

„Miért?“

„Mert odáig ki nem álljuk a gyermek-sírát“.

„Ezer bocsánat — mihelyt „kész“ lesz, elaltatjuk és akkor nem fog zavarni“.

Tényleg elkészült Álmoska a táplálkozásal és az asszony formálisan ágyat vetett az ülésen. Lefektették. Am nem mutatott hajlandóságot az elalvásra. A jóllakott ember lustaságával lomhán elterpeszkedett, picezi lábait lóbázta a levegőben és nagyokat bámult. Megkezdődött az elaltatási szeánsz. A természetes asszonyosság fölébe hajolt és dudogtatott valami nótafélét, de igen halkán.

„Erősebben csinálja — okvetetlenkedett az öreg — ettől ugyan elnem alszik“.

A biztatáson felbuzdult az apa is, és így kettesben olyan parázs kis énekelést vittek véghez, hogy majdnem kedvünk kerekedett nekünk is velük dalolni.

Az eredmény fényes volt. Álmoska elaludt és az öreg úr előkészületeket tett, hogy a lehetőség szerint kövesse a gyermek példáját. Kemény kalapját puha selyemsapkával, cipőjét papucsos cserélte fel, gallérját levelette és ilyen fogyatékos toaletben keresett alkalmas fekvést. Először szerényen csak a pamlag alatt próbálta lábait meghuzni, de mivel ez kényelmetlennek bizonyult: feltette az ülésre a szomszédom és köztem találkozott pár centiméternyi térségre. Fejét megtámasztotta az asszonyosságával határos támlányon. Ezek az intézkedések helyeseknek bizonyultak, mert rövidesen elszenderedett.

Valamivel éjjel után felriadt. Álmoska — mintha elevenen pörkölték volna — iszonyuan sivitott.

„Tyűh! a Zebedeusát! mi baja már megint a porontynak?“

„Ezer bocsánat — rémüldözött az apa — alighavem megint tejet akar. Majd adunk neki és jó lesz“.

Am az asszonyosság intett, hogy más hiba lesz. Sugott valamit az ember fülebe, mire ez a polezról leemelt egy kisebb fajta büröndöt, abból kihalászott egy gömbölyű dobozt és annak fedelét leemelve, valam

valatokkal és komoly tanítói szavakkal ismertetik és dicsőítik a hazaszeretetet; de mennyire fejlesztené, fokozná és állandósítaná a lelkesülést a felnőttek ünneptartása, amikor testületeink, egyleteink és iskoláink napfényben uszó zászlók vezetésével vonulnának a templomba hála-istentiszteletre és felsorakoznának a Zrínyi-szobor mellé ünnepi beszédek hallgatni. Mily édes összhanggá vegyülne a felnőttek dörgő hangjába a gyermek-sereg kedvesen csengő hazafias éneke és éljene.

Hány magyar diszruha, fényes kard porosodik vagy rozsdásodik az urak lakásaiban!

És csak a falusi gyermek legyen az a lenézett szerencsétlen, aki őseink nemzeti viseletét, büszkeségét nem láthatja soha!

Nem látna ám az az ártatlan gyermeki lélek a drágakövekkel kirakott magyar diszruhákban pazarlást és fölösleges pénzköltést; sőt ráismerne bennök azok emlékére, akikről — az ősapáinkról — tanulja a legkedvesebb leckét: a magyarok történetét.

Ne hagyjuk tehát a magyar ünnepeken a zászlót csak a falakon és háztetőkön lobogni, vagy nem lobogni, hanem vigyük azt elől, a szép, nyilvános, nagy, nemzeti ünnepekre. Akkor aztán nem lehet panasz a „Zászlótartók“-ra és nem leszünk *Zászlóhagyók*.

Szókimondó.

H I R E K.

— **Állam-tudományi doctorátus.** Dr. *Nicsovics* Sándor ügyvédjelölt földinket f. évi márczius 26-án avatták az államtudományok doktorává a kolozsvári tud. egyetemen.

— **A szigetvári ipartestület** vasárnap délután tartotta a „Korona“ szálloda nagytermében évi rendes közgyűlését, mely alkalommal *Farkas* Györgyöt, egyik legkiválóbb iparosunkat egyhangulag választották meg elnöknek.

— **Eljegyzés.** *Kardos* Gyula helybeli kereskedő, tartalékos élelmezési tiszt, eljegyezte *Hollósi* Piroskát Pécsről.

fehér port vilogtatott élénk;

„Ezer bocsánat, — magyarázta — tesszik tudni a gyerekek felvan . . .“

„Jó, jó, — vágott szavába az öreg — csak hintsék be alaposan.“

A visongó Álmoskát kihámozták a párnákból, hasmánt fektették és becézgető szavak kíséretében elvégezték rajta a procedurát. Mikor ismét vízszintes irányba került, már csak nyöszörgött.

„Most gyorsan adjon neki tejet, — indítványozta az öreg, attól ismét elalszik tán; hadd legyen már az embernek nyugta“ szölt, és azzal újra elfoglalta iménti nyugvó helyzetét.

Álmoska pedig megemberelte magát valahogy. Szoptatás után minden különösebb intézkedés nélkül jóságos álomba merült.

Pitymallott. A sárgás függönyökön halványan tört elő az őszi nap első sugara és megvilágította a fülkebeli állapotokat. Jobboldali szomszédom a sárcban fültövön túl feltűrt gallérral gubbasztott és mélyen aludt.

— **Szigetvári kereskedelmi testület.** A szigetvári kereskedők f. hó 20-án tartották a városház tanácsstermében alakuló gyűlésüket. Az elkészült alapszabályok felolvasása és elfogadása után az értekezlet egyhangulag a „Szigetvári Kereskedelmi Testület“ megalakulását kimondta, mely után a tisztikar választotta meg. — Elnök lett: *Osesodál* Gusztáv, alelnök: *Fuchs* Zsigmond, titkár: *Grünhuth* Rezső, pénztáros: *Baumgartner* Adolf. Választmányi tagok: *Rechnitzer* Sándor, *Kozáry* Ede, *Ferencz* Dávid, *Fischmann* Adolf, *Nagy* Ferencz és *Deutsch* Aladár. Számvizsgálók: *Pents* Márton, *Adler* Sándor és *Kardos* Gyula. — Az értekezlet *Osesodál* Gusztáv elnök indítványára elhatározta, hogy a testület mint törzstag az *O. M. K. E. kötelekbe lép*. Az értekezlet végül *Balogh* József városbírónak a tanácssterem átengedéséért köszönetet szavazott.

— **A vasárnapi munkaszünetről.** A helybeli kereskedők a vasárnapi munkaszünet előbbi állapotának vissza állítása érdekében a pécsi ker. és ipar kamarához átiratot intéztek, melyre a kereskedelemügyi miniszter a következő leiratban válaszolt. „Az ipari munkának vasárnapi szünetelése tárgyában hivatali elődöm által mult évi június hó 13-án 38,559. sz. alatt kibocsátott rendelet módosítása s a vasárnapi munkaszünet újraszabályozása iránt sok oldalról, többek között a cím részéről is érkezett hozzám felterjesztés, illetve javaslat. Utalva erre, — az érdekeltek tájékoztatása céljából, — értesítem a Czimet, miszerint a vasárnapi munkaszünet szabályozásának kérdését beható tárgyalás és újabb megfontolás alá kívánom venni, a melynek rendjén az *elém tejesztett összes kérelmekkel, óhajokkal és javaslatokkal a legbehatóbban és a mindkét rendbeli érdekeltéssel összes figyelembe jöhető érdekeinek mérlegelésével kívánok foglalkozni*. Addig azonban, míg ezt tehetném, a kérdésnek kiváló fontosságánál fogva, az elem tejesztett konkrét kérelmek feletti nem dönthetek és pedig annyival kevésbbé, mert esetleges speciális rendelkezések útjában állhatnának annak, hogy a vasárnapi munkaszünet kérdése a tanácskozással rendjén helyesnek talált általános elveknek megfelelő szabályozást nyerjen. Budapest, 1904. márczius 16. *Hieronymi* s. k.

Szembem az öreg úr horkolt esendesen; lábai immár szomszédjának ölében nyugodtak, feje pedig — *Hony* soít qui mal y pense — az asszonyinak vállán pihent. Az apát is elnyomta a buzdóság, vézna kezeit feje fölélt összekulesolva szendergett, ugyszintén az asszony, kit láthatólag a kimerültség döntött jótékony álomba.

Éles kiáltás ébresztette fel a társaságot, „Zólyom!“ zúgta be a fülkénekbe a kauluz és helyesen, mert az öreg urnak tényleg itt kellett kiszállnia. Hamarosan rendbe szedte magát; összeszedte czökmökjait és indult kifelé.

Az ajtóból barátsággal köszönt:

„Szolgája urak; azután félvállról szölt az asszonyinak: „Isten áldja meg magát is dada!“

Megilletődve kiáltotta utána a czingár úr:

„Ezer bocsánat, nem dada, hanem a feleségem!“

— **A választási törvény** reformjának előkészítése céljából megajtott összeírás eredménye szerint Szigetvárott találtatott 20 éven felüli férfi 1569.

— **Leesett a várfokáról.** Villámgyorsan terjedt el városunkban vasárnap délután, az a rémhír, hogy *Beck* Lajos polg. iskolai I oszt. tanuló, *Beck* Dániel vendéglős fiacskája, leesett a vár fokáról. A fiu több társával d. u. 2—3 óra között ibolyát keresett a váron s a fal nyugoti részén a parkányon melyen állott, lába alatt egy téglá megcsuszott s így egyensúlyt veszítve a magasságból egy gazdasági épületre, onnét pedig a földre zuhant. Leírhatatlan volt a szülők mély fájdalomja, midőn a szerencsétlenül járt fiucska vértől elborítva, eszméletlen állapotban szállították haza. De csakhamar orvosokért küldtek, kik a súlyosan megsérült gyermeket rögtön gyógykezelés alá vették. S a mint most már értesülünk, hála a gondviselésnek a fiucska állapotában javulás állott be s remélhető, hogy csakhamar felépül.

— **Szociálista gyűlés** volt a mult vasárnap nálunk, a melyről szóló értesítésünk sajnálatunkra tér szüke miatt kimaradt. A négyülését a Zrínyi-téren tartották. Elsőnek *Klári* Ferencz (Budapestről) szölt a néphez; higgadt és mélyen átgondolt beszéde tetszett az egybegyűlteknél. Utána *Végh* József beszélt, a töle megszokott modorban a nép nyelvén. Majd kongresszusi kidüldöttnek Szigetvárról *Csapay* Imrét a szociáldemokrata párt elnökét választotta meg egyhangulag a népgyűlés. Rendezavarás nem történt.

— **Állatkínzás.** Felháborodással értesültünk arról a modern állatkínzásról, melyet *Nyáry* Lajos rendőrbiztos szombaton délután elkövetett. Ugyanis *Salamon* Jenő gyógyszerész nagy házörzö ebe, több apróbb kutyát megrázott és később a gyógytárban egy *Kozma* Vendel nevű fiucska is megharapott. Az eset tudomására jutott a rendőrbiztosnak és ekkor beállított a gyógyszerészhez és a kutya azonnali kiirtását követelte, be sem várva az állatorvos megérkezését, ki a kutyát megvizsgálta volna és zárlat alá helyezve könnyen megállapíthatta volna, hogy az eb veszett-e vagy sem. E helyett a biztos ur egy nyomorgány flóberttel a zárt udvarban kétszer is rá lött a kutyára és csak megsebezte. A meglőtt kutya fájdalmas vonítással a kerítést átugorva elmenekült és véresen futott végig az utcákon, rémitve a járókelőket. A modern „Stüssi vadász“ pedig kezében a flóberttel valóságos hajsztát indított a vérző eb ellen és harmadszor is rálött. A szegény megsebezett és megkínzott állat a lövésektől ha nem is volt veszett, hát bizonyára fájdalmában megveszett, vagy elvérzett valahol. *Közszán* Ferencz m. kir. állatorvos az eset tudomásul vétele után rendeletileg kioktatta a rendőrbiztos, az ebekre pedig elő vigyázatból 40 napi zárt rendelt el. Mindenesetre helyesnek tartjuk az óvintézkedést, de az állat kínzást nem.

— **Baleset.** Folyó hó 22-én este felé *Vilut* György horváthertelendi lakos részeg állapotban egy deszkával terhelt kocsirol oly szerencsétlenül esett le, hogy alsó álesontját darabokra törte. Beszállították a helybeli közorházba.

— **Ellopott sirfejfák.** Nem mindennapi esetről értesítenek bennünket. Nemeske községben akadt két elvetemült női személy, kik nem átalították szentségtörő kezeikkel megrabolni a temetőt. Ez a két megtévelyedett alak, özv. *Keserü Józsefné* szül. Illés Katalin és *Lidi* nevű 21 éves leánya, kik az ottani ev. ref. egyház sirkertjébe behatoltak s kitördelték a holtak egyetlen tulajdonát a sirfejfákat és mintegy 20 darabot lepedőbe kötve haza cipeltek. A gaztettet látta *Bodicsi József* mezőőr, ki később utánuk ment és éppen akkor toppant be Keserüné udvarába midőn anya és leánya a fejfákat tüzelő anyagnak fűrészelték el. A mezőőr nyomban jelentést tett a községbíróknál, ki előtt a két hiéna természetü nő büncselekedetét beismerte, azonban a nyomozó csendőrök előtt konokul tagadott mindkettő. Hisszük, hogy elrettentő például, az illetékes bíróság szigorú büntetést szab ki rájuk.

— **Véres verekedés.** Mint lapunknak írják, f. hó 22-én ifj. *Farkas Pál* és *Papp Mihály* Gyöngyös pusztai lakosok szóváltásba elegyedtek, amiből aztán véres verekedés lett. *Papp Mihály*, ellenfelét *Farkas Pált* a földre teperte és ütlegelte. A legyőzött fiu segítség kiállítását meghallotta az öreg *Farkas* az édes atya és fia segítségére sietvén, a fián terdelő *Pappot* leakarta rántani de eközben *Papp* az öregnek egyik ujját átharapta, mire ez bősziúten rohant el és csakhamar egy fejszével tért vissza, melylyel *Papp Mihályt* kétszer fejbe vágta és a fejsze fokával oldalbordáit be törte. A sebesült *Pappot* beszállították a szigetvári kórházba, hol súlyos betegnek fekszik. Az esetről jelentést tettek a bíróságnál.

— **Megjött a Miska.** Jóslatunk bevált. Előbb mint, reméltük. Megjött a Miska a mi primásunk, mert *Jónás* Janesiéknek a szerződést úgy mint akarták nem sikerült megkötni. Így tehát az amerikai utazásból misem lett. Jobb is! Legalább újból élvezzük a Miska szép nótáit.

— **Brutális finánczok.** Megbotránkozást keltett a közönség minden rétegében f. hó 23-án két szigetvári pénzügyőri vigyázó brutális cselekedete. A lefolyt eseményekről illetékes helyről a következő értesítést vettük: *Niedermayer János* n.-ujfalusi lakos nejével *Hilbert Mária*val f. hó 23-án a mozsgói szőlőhegyen lévő présházukban tartózkodott. A délután folyamán oda vetődtek *Kishagyán Sándor* és *Riba János* szolgálatban lévő finánczok, kiket a szíves házigazda és neje megvendégelt. Alkonyattájban haza felé indultak és a szilvási csárda közelében egyszer csak utjokat állta a két pénzügyőr és velük minden ok nélkül szóváltásba elegyedtek, mire *Kishagyán* fegyverét megtöltötte és *Niedermayer*t le akarta lönni, de a lövést elhárítandó *Niedermayer*né a fegyvert félre ütötte, mely a levegőbe elsült, anélkül, hogy a lövedék valakit talált volna. Ezután sikerült *Niedermayer*éknak a finánczoktól elmaradni, de azok egy gyalog uton ismét eléjük kerültek s újból megtámadták azokat kik őket megvendégelték s *A törvény nevében való letartóztatással fenyegetőztek.* *Kishagyán* most újból megtöltötte fegyverét s úgy a férjet mint nejét lelévéllel fenyegette. De az asszony a férjére fogott fegyvert ismét elütöt-

te a fináncz kezéből, mely nagy dörrenéssel újból elsült. Dühbe is jött erre *Kishagyán* és az asszonyt a puskatussával úgy vágta fejbe, hogy az ájultan rogyott a porba. Ez sem volt még elég a két brutális fráternek, hanem erre mindketten a puskával ütlegelték a két szerencsétlent. A nagy jajgatásra és sikoltozásra összefutott a nép, melyet szintén szuronyt szegezve kergetett szét a két zöld vitéz. Ez idő alatt az ájulásból *Niedermayer*né kissé magához tért s férje egy arra menő kocsira akarta felültetni, de s kocsist is elzavarták a részeg finánczok. S a súlyosan elvert házaspárt szuronyosan *Szigetvárra* a *Mesits* féle „Régi rózsá” koreszmáig kísérték s ha kissé lassabban mentek, akkor szurony ütlegekben volt részük. A koresmánál a jajveszékésre egybegyűlt nép a sérült asszonyt beszállította *Mesits*hez, honnét orvosért küldtek. Fennevezett pénzügyőrök, de különösen *Kishagyán* még ekkor sem hagyott fel garázdálkodásával és lelévéllel fenyegette meg az egybegyűlteket, kik közül csodáljuk, hogy nem akadt senki, ki e két hitvány finánczot móresre tanította volna. A hívásra nyomban megjelent *Dr. Raksányi Árpád* kórházi főorvos a helyszínen hol a sebesült asszonyt megvizsgálta és az első segélyt nyújtotta neki. Az orvosi vélemény alapján 20 napnál tovább gyógyuló súlyos testi sértést követelt el a két brutális részeg fináncz. A szegény nő feje diónagyságúra be van lyukasztva és jobb karja is nagyon össze van verve. A szerencsétlen asszonyt beszállították a helybeli közorháza. A két fináncz időközben értesült, hogy csendőrökért küldtek, erre jónak látták elinálni. *Tényi István* cz. őrsvezető és *Pály Károly* csendőrökből állott járőr a nyomozást bevezette és több szemtanút hallgattak ki, kik mind terhelően vallottak. A két hős fináncz hazatérve előjárók által lefegyvereztetett és másnap a baresi pénzügyőri szakaszhoz kísérték őket. Nem akarjuk megsérteni a pénzügyőrséget, de arra kérjük a vezetőséget, hogy jövőben jobban válogassák meg az embereiket s ne mindenféle (tisztet a kivételnek) poltron és éretlen fickókat alkalmazzanak, kiknek fegyver nem való a kezükbe s a kik nem képesek felfogni, azt hogy ők, nem az őket fizető békés polgárok üldözésére lettek felfogadva. Szeretjük hinni, hogy többé ily hivatalos hatalommal való visszaélés és súlyos testi sértés nem fog előfordulni és hogy a két garázda pénzügyőr megkapja a megérdemelt szigorú büntetést.

— **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni.** *Mauthner*-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, *Mauthner Ödön* cs. és kir. udvari magkereskedése *Budapest*en *Rottenbiller-utca* 33. mindenkinek ingyen megküldi. A kitünően tisztított, legnagyobb csiraképeséggel bíró, fajtisza magvak árai alacsonyok. Különösen fölmentendők az imperegna takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dús választéka.

Lapunk jövő száma tekintettel a **Huscéti ünnepekre szombaton délután fog megjelenni.**

Művészet és irodalom.

Kurucz-asszony.

Korrajz 3 felvonásban. Irták: *Tihanyi Károly* és *Lantos József*. Zenéjét szerelte: *Stromayer Géza*. Először színrekerült a pécsi Nemzeti színházban f. hó 19, 20 és 21-én

A *Rákóczy szabadságharc* idején, 1704-ben, játszódik a „Kurucz-asszony” meséje Pécs környékén, akkor, midőn a kuruczok *Senyei* tábornok vezetésével Pécs város falai alatt *Monasterli* rácz hadait tönkre verték. Pécsvárad felől közeledik egy felmentő labancz hadtest *Eisenfaust* ezredes vezetésével, ki azonban a kuruczok ébersége és csalafintasága közelkedésében ott dőzsöl a pécsvárad *Salamon* zsidó koreszmárosnál s így nemcsak, hogy *Monasterlit* fel nem menti, hanem a visszatérő kuruczok által megveretik, fogságba kerülén úgy maga, mint táborkara.

Hogy a labanczok ott marasztalódnak *Salamon* koreszmájában, annak jó részt oka *Csabayné* csábos pillantása, meg *Salamon* gazda jó bora. Ez az asszony hátor, kardos özvegy asszony, ki meg nem ijed semmiféle katonától s már az első felvonásban az érkező labancz sereg ezredesét úgy leveszi a lábáról, hogy az mindenre Ament mond, amit az asszony mond. Hogy az asszony erre a szerepre vállalkozik, annak nem egyedül hazafisága az oka, hanem mélységes nagy szerelme kisebbik ura (sógora) iránt, ki hadnagy *Senyei* táborában s kémszemlén időzik áruhában *Csabayné* (sógornője) malmában. *Csabay László*, a molnárné sógora ugyanis ráveszi *Csabayné*t, hogy csábítsa el a labancz tisztet úgy, hogy azok legalább 24 óráig ott maradjanak s hogy így a magyarok zavartalanul elbárhassanak a ráczokkal. S mi lesz az ára ennek a hőstetnek? — kérde *Csabayné*.

— Egy szívet adok néked érte cserébe, mely már rég érted dobog!

Csabayné persze *László* sógora szívet érti, *László* pedig az ott lévő labancz kapitány szívet érti. Ez a *Szegedy* néhány év előtt szerelmes volt *Csabayné*be, minőn még hajadon volt; de mert *Szegedy Mihály* szülei ellenezték frigyüket, önként beállott labancznak, a hol hamarosan kapitánysággig vitte s az ezredes (tehetetlen fráter) segéd-tisztje lőn. Ez még most is olthatatlan szerelemmel szereti *Csabayné*t, s ennek szavaire ő is hajlik a késedelmezésre, míg nem rájön, hogy hálóba került. *Salamon* gazda *Eszti* leányába *László* szerelmes, mit *Eszti* viszonz is, de az intrikus *Izsák*, *Salamon* fogadott fia megsemmisíteni igyekszik. Ez az *Izsák* egy züllött karakterü fiu, ki *Heidelberg*-ben kikeresztelkedett, s ki hajlandó volna ha *Eszter* kezét megnyerné, ismét visszatérni vallásához.

Bonyadalom azonkívül van ott, a hol *Salamon* gazda által talált 10.000 darab aranyat valaki ellopja s akkor ő leányát és *László*t gyanúsítja a lopással. Később kiderül, hogy *András* a vasgyűrű strázsamester emelte el a pénzt, hogy azt a kurucz pénztárba szállítsa. Kiderül utóbb az is, hogy *Salamon*, a derék magyar zsidó szintén azt czélozta. Midőn *Salamon*, *Joszl*, a zsidó szolga által arról értesül, hogy leánya *László*t szereti — átokszerű panaszdal énekel, mely bizonyára még színpadon nem énekeltetett.

Most jönnek a győzelmes kuruczok, megtámadják a leitatott labanczokat s tönkre verik, sokakat foglyul ejtvén! köztük fogságba kerül *Szegedy Mihály* is, kit halálra ítél *Senyei* tábornok, de kit *Csabayné* megment a haláltól. *Csabayné* férjhez megy *Szegedy*hez, *László* a kikeresztelt *Eszter* veszi el. *Janó*, a talált tót fiu, ki *Csabayné*nél molnár legény, pedig *Csabayné* hugát kapja nőül.

Érdekesnek tartottuk lapunk e két kiváló belső dolgozó társának színdarabjáról t. olvasóinknak beszámolni. Az első előadásra f. hó 19-én felelős szerkesztőnk beutazott Pécsre és röviden a következőket írja: Örömmel töltött el, az az élénk érdeklődés melyet a közönség az előadás iránt tanúsított. A szerzők meglehetősen elégedve a sikerrel, mert zsúfolt ház előtt játszódott le a darab és a közönség frenetikus tapsai között számtalanszor kellett megjelenniük a lámpák előtt, hogy átvegyék a nekik felnyújtott díszes babérkoszorúkat. A szereplők közül különösen kitűntek H. Lévy Berta, a Kurucz asszony személyesítője és méltó partnere Eisenfaust szerepében Rákossy Ferencz. Jók voltak még Ferencz Frigyes, Hajós Elza, Komlósi Ilonka és Radványi Dezső. Míg Gonda Pista tudatlansága, az utolsó felvonásban bosszantó volt. A darabban előforduló nagykurucz toborzó (láncz) rendkívül tettett a közönségnek, valamint Stromayer Géza és Ernster Géza által irt zeneszámok is nagy hatást keltettek.

B.

— **A török nő élete a társaságban és a hárem.** Irta: *Hairié Ben-Aiad hercegnő.* Egy kiváló irodalmi becsü műről van szó melyben egy *Török hercegnő leplezi le európai közönség előtt a hárem titkait. Török hercegnő emeli fel hangját, kiált szíve mélyéből fakadó hangon igazságért, hogy megmentsse a török nőt, a ki most a legnagyobb társadalmi nyomorban singylődik.*

Ez ugyancsak nem mindennapi jelenség, erre csakugyan ráillik, hogy modern szenzáció.

De bármiké is megragadja az a mű, a melyről itt szó van, minden érző ember figyelmét, és bármint kelti is fel mindekinek figyelmét, ép oly természetes, hogy akadnak, a kik ezt a segélykiáltást el akarták fojtani. *A cenzura működésbe lépett, és a hercegnő például Bécsben is csak kihagyásokkal adhatta elő gondolatait. A magyar kiadásban azonban helyreállítjuk a hízagokat, és az előadás, a melyet a kihagyások dacára is mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadtak, ezúttal a maga teljességében lát napvilágot és méltán számíthat a legnagyobb mérvű kaposságra.*

A hercegnő könyve először ismert meg a török lakodalmi és házasságbeli szokások hű képével, elébünk tárja a török főurak háremeiben lejátszódo titkos, homályos eseményeket.

Jelentést tesz arról a gonozságról, a melylyel Törökországban még nagyban üzik a kereskedést rabszolgánokkal, azokról a rabszolga-üzelmekről, melyek elrontották Stambul erkölceseit, Stambul levegőjét, és a mely ebben a légkörben akadályozza az intelligencia felvirágozását, a művelődés minden haladását.

A paloták természetellenességei közepete nő fel a török nő, a hárem szörnyetegei őrzik börtönükben és nem esoda, ha ebben a környezetben habozás nélkül engedí át magát a maga ösztöneinek. Feltékenység és harag válnak rugóivá olyan gonoszítottaknak, a melyek azokhoz hasonlók a minők az európai nagyvárosok legalantasabb körökben soktak előfordulni.

A szerző, a ki Mahmud Ben-Aiad baba leánya, vezére a céltudatos és lelkes nők ama kis csapatának, a mely követeli, hogy adják meg a nőknek azokat a jogokat, a melyek őket az Izlam szerint is megilletik. A szultán kémeikkel őriztette ezt a hősléki asszonyt, de sikerült kijátszani a poroszok éberségét és gyermekeivel együtt elmenekült Európában élő férjéhez. És a mikor menekülése sikerült, feltette magában, hogy szóval és írásban betekintést nyújt a művelt

nyugatnak a török nép szomorú családi állapotáiba. Bátran és rendületlenül küzd azért hogy lerázza a rabság igáját, és, hogy ha most nem is tudja elérni célját, legalább előkészíti annak megvalósulását.

A szerző arcképével és érdekes életrajzával, egyedül jogositott magyar kiadás. megrendelhető: *Szilágyi Béla könyvkiadóhivatalánál Budapest, IV., Károly-körút 26. sz.*

Sport.

Tennis-egylet Szigetvárott.

Örömmel látjuk, hogy városunkban egy olyan társadalmi mozgalom indult meg, amely a fiatalságot, a nálunk már csaknem megfásult egyformaságból jövedvü tevékenységre, kedves társasösszejövetelekre és testedző szórakozásra, a tennis-club megalakítására hívja fel.

Amikor Szigetvár a kiránduló-helyeket egyáltalán nélkülözi, egyleteinkben pedig az eddigi széthuzások miatt a társadalmi teljes együttélést nem ismerjük: csak üdvözlünk lehet az eszmét és lelkesülünk kell a mód rátermeltségén, mely egy kedves játék vonzerejével összehozhatja az eddig vontatott társaséletet.

Denique a tennis-egylet Szigetvárott gyümölesöltő napján megalakult. Mint értesülünk a vasuti vendéglő kerthelyiségében szándékoznak a játékeret kiépíteni.

A kezdő játékosok betanítására 4 gyakorlott játékos férfitag szives készséggel vállalkozott.

Kipróbált hárszabályokkal pedig alkalmat fognak adni, hogy egyes társaságok fél órai használat után, a napról-napra tett bejelentések sorrendjében, visszatartás és fennakadás nélkül játszhasanak a teljesen felszerelt tennispályán.

A tagság 5-féle fajtájával pedig azt kerülik el, hogy a játékos tagok se legyenek nagyon megadózta. Vannak ugyanis a) *alapító tagok* (100 korona tagdíjjal); b) *rendes tagok* (ezek a játékosok) évi 10 korona díjjal; c) *pártoló tagok* évi 3 koronával; d) *látogató rendes tagok*, a kik jóformán vendégszámba mennek és csak esetenként a megjelenéskor fizetnek 30 fillért; e) *látogató pártoló tagok* ezek csupán a megjelenéskor fizetnek 10 fillért. Minden tag beiratási díja 2 korona.

Tagok még mindig felvétetnek s e célból az aláírási ívet még körözni fogják. Az érdeklődés igaz megnyilatkozása lenne, ha a közeli vidék tenniskedvelői is látogatnák a grandot.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. N. Z. Pardon! hogy nem két péld. ment. Nem voltam itthon s nem intézkedhettem. Husvétra kérünk valamit. Levelet is írok. Az egész redakció üdvözlését küldi.

Lantos, Pécs. Miért nem írsz? Az ígért dolgozat jöhet. Üdvözöllek!

T. K. Pécs. Husvéti számra kérek egy jó ízű dolgot. Remélem, hogy Muzsád ki egyszersmind Géniusod-megfog ihletni. Üdv ő neki! Te haragszol? Légy nyugaton! Szervusz.

P. . i. S r. Miért hallgatt a lant?

A. Jné. urnő, Marozali. Készséggel tettünk elegat kívánságának. A kívánt számot elküldtük.

G. B. Pécs. A hirdetési számlákat össze állítottuk. A beszédéről értesíteni fogom.

Vidéki munkatársainkat, kérjük, hogy kéziratokat a husvéti számra, már a hét elején küldjék be.

Dér. Minden ferde és galád dolgot kérlelhetetlenül ostromozunk a közérdekében, s mitől sem riadunk vissza.

Aranka. Állami tanítónőképző van Budapesten, Győrött, Kolozsvárott, Pozsonyban és Szabadkán.

K. J. Nem igaz! Nem pártolt át, maradt függetlenségi párti. (Katholikus.) Megmonhatjuk azt is, hogy a Budapesti hirlapban Alexander Bernát ír Alfa álnév alatt. Hát még mit kíván?

Alföldi S. Nem egyéb mint stilyakorlat. Költészet, jellemzés, érdekes mese, nincs egyikben sem. Tehát nem lehet.

Hü előfizető. Szives értesítését köszönettel vettük. Igyekszünk megfelelni. Üdv.

Többeknek. Hegedűs, Merengés, Kossuth sirján, Aranypor és Remélj, című dolgozatok nem közölhetők.

Kiadja a szerkesztőség.

Minden külön értesítés helyett

Kardos Gyula

és

Hollósi Piroška

jegyesek.

Szigetvár.

Pécs.

A

butorvásárló

közönség szives figyelmébe!

Magas szőnyeg diván fülkével 40 frt.

„ „ „ fülke nélkül 38 „

Salon garnitura 50 frttól.

Kisebb nagyságu diván 12 frt.

Ottomán szövet vagy bőrrel 15 „

3 részü afrik matracz 6 „

Lószőr „ 15 „

Ágy fautel 26 „

Ismételadónak 15 százalék engedmény.

3 évi jótállás mellett mindig nagy választékban kapható a készítőnél. **Nem**

butor kereskedői tákolmány.

Lederer M.

Pécs. Király-utca

a színház mellett.

Műfogak!

Aranyban és kautschukban hidmunkálatok, minden nemű, tömbök, foghuzás fájdalom nélkül. — Chlonentül használatlalt.

Girárdi József

PÉCS, Apáca-utca 19. sz. saját házban.

Husvéti

képes levelező lapok

óriási választékban kaphatók

KOZÁRY EDE

papirkereskedőnél

SZIGETVÁR.

Ingyen és bérmentve kap mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Likörököt és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országszerte ismert arómáimmal előállítani.

Watterich A. Budapest

VII. Dohány-utca 5 sz. alatt.

Neumann Lipót

legnagyobb czipő raktár

SZIGETVÁRON

Biedermann Rezső-u. Ferenczrendiek házában.

Tisztelettel értesitem a nagy érdemű közönséget miszerint a tavaszi idényre a legújabb és legdivatosabb férfi női és gyermek czipőket mindig állandóan raktáron tartok. — A tavaszi szezonra, ujabban mindenféle különlegességek a legnagyobb választékban vannak berendezve: Reform, boxcalf chevró, gazdasági és sportczipők. Mérték után a leggyorsabb és legpontosabb kiszolgálás.

Mérsékelt árak.

Árverés utján

sikerült egy nagy raktár valódi angol férfiruha szövetet potom áron megvásárolni, miáltal azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy amig ezen valódi gyapjuszövetkészlet tart, készíték saját férfiszabó műtermemben remek szabásu és elegáns kivitelben egy teljes férföltönyt mérték szerint

18 forintért

finom minőségű, fekete, sötétkék, szürke, drapp v. barna színben Vidéki rendelések 12 frt utánvét mellett szállítatnak s a fennmaradó 6 frt 60 nap mulva fizetendő. Ezen idő alatt a t. megrendelő meggyőződhetik a szövet kitűnő minőségéről.

Rendelésnél a szövet színe megnevezendő. Mértéknek elegendő az alauti mérték-utasítást kitölteni vagy egy viselt ruhát beküldeni.

LICHTMANN SÁNDOR férfiszabó-terme Budapest, Rottenbiller-utca 4. félemelet.

Utasítás a mértékvételhez. a) A kabát számára: Cm. Háthossza a gallérvarrástól kezdve . . . . . Ujjhossza a hát ujjavarrásától kezdve . . . . . Mellbőség a mellényen át a hóna alatt . . . . . b) A nadrág számára: Belső nadrág hossza a lábközvarrástól egész a czipő sarkáig . . . . . Hátsóság a mellényen át mérve . . . . . A mellény hossza az inggallér hátsó gombljától elől mérve . . . . .

Husvéti ünnepekre

Érkeztek a legdivatosabb tavaszi női és gyermek kalapok. A szokott olcsó árban az elárusítás megkezdődött, mire a n. é. hölgyközönség figyelmét tisztelettel felhívom.

Kohn Katicza Pécs Széchenyi-tér.

Hirdessen mindenki

A

DÉLSOMOGY-ban

különösen a kereskedők és iparosok, mert csakis a hirdetések révén lehet nagy forgalmat és nagy hasznot elérni.